

Secció III. Altres disposicions i actes administratius

ADMINISTRACIÓ DE LA COMUNITAT AUTÒNOMA CONSELLERIA D'HABITATGE, TERRITORI I MOBILITAT

6436

Resolució de la directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental per la qual es formula l'informe del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), reguiu, al polígon 1, parcel·la 289, TM de Consell. (exp. 197a/2024)

Vist l'informe tècnic amb proposta de resolució de dia 6 de febrer de 2026, i d'acord amb l'article 9.1 del text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears aprovat per Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, i el punt 8. d) de l'article 2 del Decret 10/2025, de 14 de juliol, pel qual s'estableixen les competències i l'estructura orgànica bàsica de les conselleries de l'Administració de la Comunitat Autònoma de les Illes Balears, i el Decret 13/2025, de 31 de juliol, pel qual es corregeixen els errors detectats en el Decret 10/2025,

RESOLC FORMULAR

Informe d'impacte ambiental del projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), ús reguiu, al polígon 1, parcel·la 289, T.M. Consell.

1. Determinació de subjecció a avaluació ambiental i tramitació

D'acord amb la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental i el RD 445/2023, de 13 de juny de 2023, que modifica els annexos I, II i III d'aquesta Llei, han de ser objecte d'avaluació ambiental simplificada els projectes inclosos en l'annex II d'aquesta Llei: Projectes sotmesos a avaluació d'impacte ambiental simplificada; grup 3: Perforacions, dragatges i altres instal·lacions mineres i industrials, punt a, 3r Perforacions per a l'abastiment d'aigua.

Per tant, el projecte s'ha de tramitar com una Avaluació d'Impacte Ambiental Simplificada i seguir el procediment establert a la secció 2a del Capítol II d'avaluació d'impacte ambiental de projectes del Títol II d'avaluació ambiental de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental. S'han de complir també les prescripcions dels articles 21 i 22 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears que ue li siguin d'aplicació.

2. Descripció i ubicació del projecte

1. L'objecte del projecte és la realització d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_21786) al polígon 1, parcel·la 289, al T.M. de Consell.

Segons el document ambiental l'aigua d'extracció es farà servir per reg ja que la finca no disposa d'un altre medi d'obtenció d'aigua.

2. Les característiques del sondeig especificades són les següents:

- Cabal màxim instantani: 0,15 l/s.
- Ús de l'aigua: Reguiu.
- Volum màxim anual: 10.000 m³/any.
- Profunditat màxima del sondeig indicada al document ambiental: 234 m.
- Profunditat màxima d'instal·lació de la bomba: profunditat de cota +1 m.

Les coordenades d'ubicació del sondeig indicades al document ambiental són (ETRS89-UTM31N) x: 483055, y: 4391921, z: 157 m.

La massa d'aigua subterrània en aquest punt està identificada com 1809M2 Penya Flor.

Segons l'article 27 del PHIB, l'estat de les masses d'aigua subterrània es determina pel pitjor valor del seu estat quantitatiu i del seu estat químic. En aquest cas, l'estat global de la massa està considerat com a dolent, ja que es troba en mal estat quantitatiu (percentatge d'extracció del 113,82%) i l'estat qualitatiu bo.

La parcel·la de projecció del sondeig està classificada com sòl rústic de règim general (SRG).

El punt projectat del sondeig, no es troba afectat per àrees de prevenció de riscos (APR) d'esllavissaments, d'erosió, d'inundació o d'incendis.

La parcel·la on es vol desenvolupar el sondeig no es troba afectada per cap espai de la Xarxa Natura 2000. Tampoc es troba a cap zona definida per la Llei 1/1991, de 30 de gener, *d'espais naturals de règim urbanístic de les àrees d'especial protecció de les Illes Balears (LEN)*.

Característiques tècniques del sondeig: la perforació del sòl es planteja utilitzant el mètode de rotoperussió sense recuperació de testimoni, amb una cimentació mínima de 10 metres des de la boca del sondeig. Finalment s'entubarà en la seva totalitat amb una canonada cega, exceptuant la zona aquífera, que es farà amb canonada ranurada.

Una vegada feta la perforació es pavimentarà l'entorn immediat amb una llosa de formigó de 50 cm de longitud i amb aboca aigües cap a l'exterior.

Es cobrirà el forat amb una tapa metàl·lica tancada lateral i superiorment fins que s'instal·li la bomba.

Acabada la instal·lació de la bomba, està projectat bombejar fins a trobar aigua neta i desinfectar l'aigua d'acord amb l'annex 8, punt 2.3.3, del Pla hidrològic.

Si no es troba aigua o aquesta està salinitzada es procedeix com a la fase d'abandonament: segellar el sondeig amb la finalitat que quedi en condicions de seguretat per a les persones i els animals, a més d'evitar la contaminació imprevista de l'aquífer ocasionada per abocaments o caigudes d'elements contaminants.

A la fase d'abandonament es procedirà amb el mateix protocol que si el sondeig fos negatiu: una vegada segellat el sondeig s'estendrà una capa de terra i pedres, quedant restituïda la situació prèvia a l'execució de l'obra.

Anàlisis de les alternatives:

El document ambiental contempla les següents alternatives:

- Alternativa 0: no fer el sondeig i dur l'aigua amb camions o recollir la de pluja: el promotor la considera no viable donada la impossibilitat de connexió a la xarxa d'aigües potables de l'Ajuntament o a la d'aigües depurades per destinar-les al reg. Les aigües pluvials són insuficients per què, al seu parer, no cobreixen les necessitats agrícoles de la finca (a més de generar altres impactes com l'emissió de gasos d'efecte hivernacle per les aportacions periòdiques d'aigua amb transport de camions).
- Alternativa 1: realització del sondeig a una altra ubicació: suposaria l'eliminació de més quantitat de vegetació degut a l'execució de rases de canalització de canonades cap a la zona a regar o al aljub ja existent.
- Alternativa 2: realitzar el sondeig projectat (alternativa seleccionada pel promotor): el document ambiental la considera més factible perquè té en compte tot el que s'indica en les dues alternatives anteriors (és més econòmica, amb menys emissions de gasos d'efecte d'hivernacle, amb menys ús de sol per a l'aprofitament de l'aljub existent i amb escassa eliminació de vegetació).

3. Avaluació dels efectes previsibles

Segons el document ambiental, els principals impactes ambientals considerats es produiran a la fase d'execució del projecte. Tots ells, són considerats pel promotor com a impactes amb poca o nul·la afecció sobre el medi ambient. Els impactes previstos al document ambiental, tendran efectes sobre: el medi atmosfèric, factors climàtics i canvi climàtic, població, hidrologia, sòl, medi biòtic i paisatge. D'acord amb el document ambiental, la superfície total de la parcel·la que es veuria afectada per l'eliminació de les espècies vegetals existents, la instal·lació de la perforadora, compressor i camió amb els materials, s'estima seria d'uns 60 m².

Respecte als impactes sobre l'aire, el clima i el canvi climàtic, el document ambiental indica que únicament es produiran emissió de gases per a l'obtenció de combustible fòssil, com gasoil i/o benzina, fonts d'energia no renovables, per a la realització de les tasques de perforació. El document ambiental adjunta el càlcul de la petjada de carboni que suposarà l'activitat a desenvolupar durant 8 hores al dia, els dies que durin les tasques de perforació. Aquest càlcul estimat és de: 208,08 kg de CO₂.

Durant la fase de funcionament el projecte ambiental esmenta tres possibles impactes, com són: la contaminació a través de la boca del sondeig de l'aigua subterrània per vessaments incontrolats, l'explotació per damunt dels paràmetres i la utilització d'energia elèctrica per al funcionament de la bomba. S'especifica que el motor instal·lat en el sondeig serà elèctric i no produirà renous ni vibracions; només funcionaria quan es necessités aigua.

Una vegada identificats els efectes previsibles i els principals impactes, el document ambiental contempla tota una sèrie de mesures preventives i reductores que tenen com a objectiu la reducció, eliminació o modificació dels efectes ambientals negatius significatius del projecte. En aquest sentit, la curta duració de la fase d'obres, avaluada entre 2 i 5 dies, facilita l'aplicació de les mesures proposades.

El document ambiental recull un apartat de seguiment de les mesures preventives i reductores proposades, amb l'objectiu principal de garantir que es produirà la mínima afecció ambiental, tant a la fase d'execució de les obres com a la fase d'explotació i fase de clausura (si escau). A la fase d'execució de les obres es contemplen activitats per a minimitzar la contaminació de l'aquífer: manteniment de la maquinària en òptimes

condicions, per tal d'evitar vessaments accidentals i cimentació del sondeig, utilitzar sepiolita per absorbir els possibles vessament d'oli i combustible de la maquinària, així com recollir els materials contaminats amb un bidó. Com a mesures reductores, en destaca l'adopció de mesures per evitar l'impacte visual, com és que la torre de perforació només serà hissada durant les tasques de perforació. Per tal d'evitar pertorbar a la fauna i la població, amb el soroll i les vibracions de les màquines, les activitats es desenvoluparan en horari diürn.

S'adjunta el pressupost del cost de les mesures mediambientals que s'adoptaran, consistents en: cimentació del sondeig, cost de l'obra a la boca del sondeig, cost d'un sac de sepiolita i cost del tancament del sondeig previ a la instal·lació de la bomba d'extracció. El cost total de les mesures anteriorment descrites s'estima serà de 2.725 euros.

4. Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades.

D'acord amb l'article 46 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, l'òrgan ambiental ha realitzat consultes a les següents administracions previsiblement afectades:

- Consell de Mallorca. Departament de Territori, Mobilitat i Infraestructures. Direcció Insular de Territori i Paisatge.
- Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.
- Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal.
- Ajuntament de Consell.
- Entitats ecologistes: GOB i Amics de la Terra.

La sol·licitud d'inici de tramitació d'Avaluació Ambiental Simplificada per part del Servei d'Aigües Subterrànies de la DG de Recursos Hídrics, va acompanyada de la següent informació: «*Vistes les característiques de l'obra i els paràmetres d'explotació sol·licitats, aquest Servei d'Aigües Subterrànies considera que el projecte no afectarà apreciablement l'estat de la massa subterrània on es troba ubicat, ni té repercussions ambientals apreciables*».

En el moment de redactar el present informe, es disposa dels següents informes de les administracions previsiblement afectades i entitats interessades:

- Informe del Servei de Reforma i Desenvolupament agrari, de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, enviat en data 29/10/2024, que conclou:

«[...] la parcel·la no forma part de cap base territorial d'una explotació agrària inscrita en el Registre Interinsular Agrari.

Cal destacar que la parcel·la, de petites dimensions (1.517 m²), no presenta cap activitat agrària rellevant.

Per tant, aquesta Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, mitjançant el servei de Reforma i Desenvolupament agrari, **informa desfavorablement** l'objecte del projecte, des del punt de vista agrari».

- Informe del Servei de Protecció d'Espècies de la Direcció General de Medi Natural i Gestió Forestal (17/09/2024), que conclou:

«[...] s'**informa favorablement** sobre el projecte de captació d'aigües subterrànies al polígon 1, parcel·la 289, T.M de Consell».

5. Anàlisi dels criteris de l'annex III de la Llei 21/2013

S'han analitzat els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, i no es pot descartar que el projecte pugui tenir efectes sobre el medi ambient, en concret:

L'objecte del projecte és la captació d'aigües subterrànies (sondeig AAS_21786_Solicitada-ASS_21786) per reguiu a la finca Son Uyet, polígon 1, parcel·la 289, T.M de Consell, amb una superfície total de 1.517 m² (dades cadastrals 07016A001002890000DP).

El sondeig projectat s'ubica sobre la massa d'aigua MAS18.09.M2 Peña Flor. Segons l'article 27 del PHIB, l'estat de les masses d'aigua subterrània es determina pel pitjor valor del seu estat quantitatiu i del seu estat químic. Aquesta massa està classificada amb un mal estat quantitatiu (índex d'explotació superior al 100%) i estat químic bo.

Segons el Pla Hidrològic de les Illes Balears (PHIB), articles 113, 114 i 115, l'explotació de l'aquífer projectat està prohibida, excepte per reordenació existents, agricultura, geotèrmia i proveïment urbà.

La parcel·la projectada per fer el sondeig està classificada com a sòl rústic de Règim General (SRG) i no està registrada com a explotació agrària preferent. Per tant, l'execució d'un sondeig per a reguiu no està justificat en aquest cas i, per aquesta raó, compta amb un informe desfavorable per part del Servei de Reforma i Desenvolupament agrari, de la DG d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural, tal com està indicat a l'apartat 4. «*Consultes a les administracions públiques afectades i persones interessades*».

L'article 123 del PHIB especifica al punt 4 el següent: «*No es podran atorgar noves autoritzacions i concessions a les masses d'aigua subterrània amb una explotació superior al volum disponible*».

Al quadre 21 del PHIB. Masses d'aigua subterrània l'explotació de la qual és superior al 100 % del disponible, figura la massa d'aigua de Penyaflor, amb codi: ES110MSBT1809M2.

D'acord amb l'annex 2 del PHIB 3r cicle: *Estat de les masses d'aigua i objectius mediambientals*, l'estat general de la massa d'aigua on es projecta la perforació és dolent.

Segons l'article 2.3 del Decret 18/2023, de 27 de març, *pel que es designen les zones vulnerables per la contaminació de nitrats procedent de fonts agràries de les Illes Balears i s'aprova el Programa de seguiment i control del domini públic hidràulic*, la massa d'aigua del municipi de Consell on està projectat el sondeig, està declarada com a Zona Vulnerable a la Contaminació de Nitrats (ZVCN), *amb una àrea afectada de 11,6 Km²*.

El sondeig més pròxim al projectat es troba a **67,8 m de distància** (identificat com IRA_1447_Vigent-A_S_12421, ús domèstic). Està ubicat a les coordenades ETRS89-UTM31N: X: 483104, Y: 4391875, Z: 157,6 m; correspon amb la finca Son Jordi (parcel·la 293, polígon 1, TM de Consell).

Tenint en compte l'anteriorment esmentat i la dotació anual sol·licitada, des del punt de vista mediambiental es considera que l'extracció d'aigua que es produirà (en cas que el sondeig sigui positiu) a la fase de funcionament, podria tenir efectes significatius sobre la massa d'aigua subterrània MAS18.09.M2 Penya Flor, en els termes i usos de l'aigua proposats al document ambiental.

Conclusions de l'informe d'impacte ambiental

Primer. Subjectar a **avaluació d'impacte ambiental ordinària** el projecte d'una captació d'aigües subterrànies (sondeig), polígon 1, parcel·la 289, al T.M. de Consell descrit al document ambiental signat electrònicament per la senyora Ana Gázquez Valverde, enginyera de mines i llicenciada en ciències ambientals, en data 7/09/2024, atès que es preveu que pugui tenir efectes significatius sobre el medi ambient d'acord amb els criteris de l'annex III de la Llei 21/2013, d'avaluació d'impacte ambiental.

L'estudi d'impacte ambiental (EIA) contindrà com a mínim el que estableix l'article 35 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental, en els termes desenvolupats a l'annex VI, així com les particularitats que li siguin d'aplicació que s'estableixen als articles 21 i 22 del Text refós de la Llei d'avaluació ambiental de les Illes Balears, aprovat pel Decret legislatiu 1/2020, de 28 d'agost, (BOIB núm. 150, de 29 d'agost de 2020).

S'hauran d'incloure, com a mínim, els aspectes esmentats al present informe, que servirà com a document d'abast de l'EIA, i els indicats als informes rebuts de les administracions afectades.

A més, es considera necessari tenir en compte l'efecte que pot tenir el sondeig sobre l'aquífer sobreexplotat i en mal estat qualitatiu. Així mateix, es recorda que s'haurà de complir amb l'estipulat a l'article 114 «Normes per a l'atorgament d'autoritzacions» del vigent PHIB.

Tota la documentació haurà d'anar signada d'acord amb l'article 16 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental: « [...] *els estudis i document ambientals esmentats hauran d'identificar al seu autor o autors indicant la seva titulació i, si és el cas, professió regulada. A més, haurà de constar la data de conclusió i signatura de l'autor*».

Tal com es preveu a l'article 37 de la Llei 21/2013, simultàniament al tràmit d'informació pública, l'òrgan substantiu consultarà a les administracions públiques afectades i a les persones interessades. Es considera que s'ha de realitzar la consulta a la Direcció General d'Agricultura, Ramaderia i Desenvolupament Rural.

Segon. Es publicarà el present informe d'impacte ambiental al Butlletí Oficial de les Illes Balears, d'acord amb el que disposa l'article 47.3 de la Llei 21/2013, de 9 de desembre, d'avaluació ambiental.

Tercer. L'informe d'impacte ambiental no ha de ser objecte de cap recurs, sense perjudici dels que, si s'escau, siguin procedents en la via administrativa o judicial davant de l'acte, si s'escau, d'autorització del projecte, d'acord amb el que disposa l'article 47.5 de la Llei 21/2013.

Quart. Aquesta resolució s'emet sense perjudici de les competències urbanístiques, de gestió o territorials de les administracions competents i de les autoritzacions o informes necessaris per a l'aprovació.

Palma, a data de signatura electrònica (11 de febrer de 2026)

La directora general d'Harmonització Urbanística i Avaluació Ambiental
Paz Andrade Barberá

